

حکومت ساسانیان

نبرد مذار، دومین تقابل مسلمانان با ساسانیان

نویسنده: جمال حسینی

انتشار: ۲۱ مهر ۱۴۰۵ | ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

جنگ مذار یکی از نبردهای آغازین سپاه مسلمانان با نیروهای وابسته به شاهنشاهی ساسانی بود که در جریان لشکرکشی مسلمانان به عراق، در دوره خلافت ابوبکر، رخ داد. این نبرد پس از جنگ زنجر و در ادامه پیشروی نیروهای مسلمان در جنوب عراق اهمیت پیدا کرد.

پارسیان دژ / حکومت ساسانیان

جنگ مذار یکی از نبردهای آغازین سپاه مسلمانان با نیروهای وابسته به شاهنشاهی ساسانی بود که در جریان لشکرکشی مسلمانان به عراق، در دوره خلافت ابوبکر، رخ داد. این نبرد پس از جنگ زنجیر و در ادامه پیشروی نیروهای مسلمان در جنوب عراق اهمیت پیدا کرد.

مشخصات جنگ مذار

* زمان: حدود مارس تا آوریل سال ۶۳۳ میلادی، برابر با سال ۱۲ هجری قمری.

* مکان: منطقه مذار در ناحیه میسان، در جنوب عراق امروزی.

* فرمانده مسلمانان: خالد بن ولید.

* فرمانده سپاه ایران: قارن بن قریانس.

* نتیجه: پیروزی سپاه مسلمانان.

شرح نبرد

پس از شکست سپاه ایران در جنگ زنجیر و کشته شدن هرمز، نیروهای کمکی ایران به فرماندهی قارن به منطقه مذار رسیدند. شماری از سربازان شکست خورده نبرد قبلی نیز به آنها پیوستند تا جلوی پیشروی خالد بن ولید را بگیرند.

خالد با آگاهی از تجمع نیروهای ایرانی، به سرعت به سوی مذار حرکت کرد. در آغاز نبرد، قارن برای مبارزه تن به تن از سپاه خود خارج شد. طبق روایت منابع تاریخی اسلامی، معقل بن اعشی قارن را کشت؛ عدی بن حاتم نیز قباد و عاصم، آنوشجان را از پای درآوردند.

پس از کشته شدن فرماندهان، نبرد اصلی شدت گرفت و سپاه ایران شکست خورد. بخشی از نیروهای ایرانی به سوی رودخانه عقب نشینی کردند و تعدادی نیز غرق شدند.

تعداد نیروها و تلفات

برخی منابع تاریخی اسلامی شمار سپاه ایران را حدود ۸۰ هزار نفر و تلفات آن را حدود ۳۰ هزار نفر ذکر کرده‌اند؛ اما این ارقام قطعی نیستند و ممکن است اغراق‌آمیز باشند. شمار دقیق نیروهای دو طرف مشخص نیست.

اهمیت جنگ مذار

پیروزی در مذار موقعیت سپاه مسلمانان را در جنوب عراق تقویت کرد و مسیر پیشروی آن‌ها در سرزمین‌های تحت نفوذ ساسانیان را هموارتر ساخت. این نبرد یکی از مراحل نخستین درگیری‌های نظامی بود که چند سال بعد به سقوط حکومت ساسانی انجامید.

سرچشمه‌های پژوهش

۱. تاریخ ده هزار ساله ایران-عبدالعظیم رضایی

ارجاع به این مقاله

جمال حسینی، «نبرد مذار، دومین تقابل مسلمانان با ساسانیان»، پارسیان دژ، ۱۴۰۵.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1963/pdf/نبرد-مدار-دومین-تقابل-مسلمانان-با-ساسانیان>

آخرین ویرایش مقاله: ۲۱ مهر ۱۴۰۵